

TÜRKİYE'DE UYGULANAN GIDA BANKACILIĞI SİSTEMİNİN İŞLEYİŞİ VE VERGİSEL AVANTAJLARININ DİĞER ÜLKELERLE KARŞILAŞTIRILMASI

Ayça AKARÇAY ÖĞÜZ*
Çağatay AKARÇAY**

Özet

Gıda bankacılığı, işletmelerce son kullanma tarihine yaklaşmış, ihtiyaç ve üretim fazlası olan gıda maddeleri, giysi ve yakacak gibi ürünleri bedelsiz olarak ihtiyacı olan kişilere ulaştıran bir bağış sistemidir. Dünyanın birçok ülkesinde uygulanan ve özendirilen bir sistemdir. Fakat ülkelerin ekonomik, kültürel, siyasi ve devlet yapıları sistemde bazı farklılıklara neden olmaktadır. Bu çalışmada gıda bankacılığı sisteminin öncüsü olan ABD ile on yıllık bir gıda bankacılığı geçmişine sahip olan Türkiye'de gıda bankacılığı sisteminin işleyişi ele alınmıştır. Bu çalışmanın amacı, gıda bankacılığı sisteminin işletmelerce bilinmesinin önemini vurgulamak ve çeşitli ülkelerde işletmeler için önemli vergisel avantajları bulunan gıda bankacılığı sistemini karşılaştırmalı olarak incelemek, Türkiye uygulamasının eksik ve iyi olan yanlarını ortaya koymaktır.

Anahtar Kelimeler: Gıda Bankacılığı, Vergisel Avantaj, Bağış ve Yardım

FOOD BANKING SYSTEM: THE PRACTICE IN TURKEY AND A CROSS-COUNTRY COMPARISON OF ITS TAX ADVANTAGES

Abstract

Food banking is a donation system that delivers food, cloth, fuel and other goods to the needy free of charge. This system is practiced and encouraged in many countries. Economic, cultural, political and administrative traits of these countries result in differences in food banking practices. This study explains how the food banking system operates in the United States which is considered to be a pioneer in this field, while also analyzing the experience in Turkey which dates back only ten years. The paper aims at emphasizing the importance of gaining familiarity with food banking for business entities, examining the tax advantages offered by this system on a comparative basis, and revealing the achievements as well as the flaws of the Turkish practice.

Keywords: Food Banking, Tax Advantage, Donations and Charity

* Marmara Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, Öğretim Üyesi, Yrd.Doç.Dr.

** Yeditepe Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Öğretim Üyesi, Yrd.Doç.Dr.

I. GİRİŞ

Dünya nüfüsü gün geçtikçe artmakta ve zaman geçtikçe de artmaya devam etmektedir. 2050 yılına kadar dokuz milyar kişinin olacağı tahmin edilmektedir. Bu insanların ihtiyaçlarını karşılayabilmesi en basit ihtiyaç olarak gıdayı ele alırsak bu insanların doyurulabilmesi için gıda üretimini %50'nin üzerinde arttırmak gerekmektedir.

Her ne kadar küreselleşme hareketleri ile birlikte güçler birleştirilmiş yeni işletmeler kurulmasıyla talebi aşan mal ve hizmet üretimleri gerçekleştirilmiş olsa da dünyada açlıktan ölen yüzbinlerce kişi bulunmaktadır.

Bugün üretimin fazla olması yarın aynı şekilde devam edeceği anlamını taşımamaktadır. Tarım ülkelerinde yaşanan kuraklık, hava koşulları ve petrol fiyatlarındaki artışlar; üretimin artmasına değil tam tersine gıda stoklarının azalmasına ve gıda fiyatlarında yükselişe neden olmaktadır. O yüzden üretilen değerlerin en iyi şekilde ve herkese ulaşmasını sağlayacak şekilde paylaşılması gerekmektedir. Açlığı ve yoksulluğu aynı zamanda israfı da azaltmak için sosyal dayanışma olgusundan hareketle gıda bankacılığı kavramı ortaya çıkmıştır. Aslında gıda bankacılığı her ne kadar isminde gıda kelimesi yeralsa da sadece ihtiyaç sahiplerinin gıda ihtiyacını karşılamamaktadır. İhtiyaç duyulan giyecek, yakacak ve temizlik malzemeleri de bu sistemin içinde yerini almıştır.

II. GIDA BANKACILIĞI SİSTEMİ İLE İLGİLİ BİLGİLER

II.1. Gıda Bankacılığı Tanımı

Gıda bankacılığının ortaya çıkış nedeni fazla gelen gıdanın saklanmasıdır. Gıda saklama işlemi aynı bankaların işlevlerinden biri olan paranın korunması ve saklanmasına benzetilerek gıda bankacılığı kavramı geliştirilmiştir.

Gıda bankacılığı, “Bağışlanan veya üretim fazlası sağlığa uygun her türlü gıdayı tedarik eden uygun şartlarda depolayan ve bu ürünleri doğrudan veya değişik yardım kuruluşları aracılığıyla fakirlere ve doğal afetlerden etkilenenlere ulaştıran ve kar amacı gütmeyen dernek ve vakıfların oluşturduğu organizasyonlardır.” [1]

Başka bir tanımda ise gıda bankacılığı, üretici, satıcı veya hizmet sunanların elinde bulunan ancak son kullanma tarihinin yaklaşması, paketleme hatası, kalite bozukluğu, ihraç veya ihtiyaç fazlası olması nedeniyle değerini kaybeden ve çöpe atılma olasılığı yüksek gıda mallarının ihtiyaç sahiplerine gitmesini amaçlayan bir sistemdir. [2] Gıda bankacılığı sistemi; gıda ile birlikte giyecek, yakacak ve temizlik maddeleri de ilave edilerek bu maddelerin ihtiyaç sahibi insanlara ulaştırılmasını sağlayan işletmeler ile dernek ve vakıflar arasında köprü oluşturan bir sistemdir. [3]

II.2 Gıda Bankacılığının Tarihsel Gelişimi

Gıda bankacılığı kavramı ilk olarak 1960'ların sonlarına doğru ABD'nin Arizona Eyaleti'nin Phoenix şehrinde yaşayan emekli işadamı John Van Hengel'in fakirlere yardım etmek isteğiyle başlamıştır. Fakirlere yemek dağıtan yerel bir mutfakta gönüllü olarak çalışırken, çalıştığı yere bağış olarak gelen yiyecekleri saklamaya başlamış ve dağıtılan yemek miktarından daha fazla yemek bağışlandığı için de bunları saklayabilecek bir depo kiralamıştır. [4]

1970'li yıllarda ise bu akım diğer şehirlerde de görülmeye başlamış ve yeni gıda bankacılığı organizasyonları ortaya çıkmıştır. 1976 yılında ABD'de uygulanan vergi reformu ile bu organizasyonların hepsi yasallık kazanmış ve Amerika'nın İkinci Hasatı (America's Second Harvest) adı altında tek bir çatıda toplanmıştır. [5] 1980'li yıllarda hükümet yardımı kestiğinde "America's Second Harvest" kendi ayakları üzerinde durarak faaliyetine devam etmiş ve diğer şehirlere de yayılarak faaliyet alanını genişletmiştir. [6]

2000'li yıllara gelindiğinde ise ülkenin en büyük gıda kurtarma kuruluşu olan Foodchain ile birleşmiştir. 2008 yılında ise kuruluşun misyonunu daha iyi yansıtmayı amacıyla adını Feeding America (Amerika'yı Beslemek) olarak değiştirmiştir. Feeding America 50 eyalet, Washington DC ve Puerto Rico'da 200'den fazla gıda bankasından oluşan bir ulusal ağ ile 46,5 milyondan fazla insana yardım sağlayan, ülkenin en büyük açlıkla mücadele kuruluşudur. [7]

Avrupa'da ilk gıda bankası 1984 yılında Paris'te artan yoksullukla başa çıkmak üzere, Bernard Dandrel önderliğinde çok sayıda hayır kuruluşunun yardımıyla Temmuz ayında Fransa'da oluşturulmuştur. Bunu Brüksel'de kurulan gıda bankası izlemiş ve 23 Eylül 1986'da Avrupa Gıda Bankaları Federasyonu (FEBA – The European Federation of Food Banks) kurulmuştur. Avrupadaki 256 gıda bankasını biraraya getiren FEBA, açlık ve gıda zıyanı ile mücadele etmektedir. [8]

Gıda bankacılığının Türkiye'deki gelişimi incelendiğinde ise on senelik bir geçmişi bulunmaktadır. Açlıkla mücadele kapsamında, gıda bankacılığı uygulaması ilk defa Diyarbakır'da Türkiye İsrافی Önleme Vakfı'nın girişimleri sonucu 2004 yılında başlatılmıştır. Diyarbakır'da 1300 aileye gıda yardımında bulunulmuştur. Yine ilk gıda bankalarından biri olan Dost Eli Derneği Konya'da 800 aileye gıda dağıtmıştır. [9] Bu dernek Türkiye'de bir ilk olan "Yoksullar İçin Ücretsiz Gıda Marketi ve Giyim Mağazası" açmıştır. Her ay ortalama 150 aile giyim desteği alırken, 750 ailenin de destek alacağı gıda marketi bulunmaktadır. [10]

27.05.2004 tarihinde 5179 sayılı kanun ile gıda bankacılığı alanında çalışan kuruluşların üye olduğu, gıda bankaları arasında işbirliği, koordinasyon ve denetim fonksiyonlarını da sağlamak amacıyla Gıda Bankaları Birliği kurulmuştur. Bu şekilde Türkiye'de faaliyette bulunacak tüm gıda bankaları tek çatı altında toplanarak, yardımların daha etkin bir şekilde dağıtılması sağlanmaktadır. [11]

III. GIDA BANKACILIĞI SİSTEMİNİN İŞLEYİŞİ

Gıda bankacılığı için yapılan tanımlardan yola çıkılarak ve tarihsel gelişimi de incelendiğinde aslında sadece bir kurum olmadığı bunun bir sistem olduğu anlaşılmaktadır. [12] Bu sistemin işleyebilmesi için ortada bir ihtiyaç, ihtiyacı giderebilmek için ürünler, elinde ürün fazlası olan taraf ve aracı kurumlar olan ki bunlar devlet, diğer kişi ve kurumlar tarafından kurulan yardım kurumları bulunmaktadır. Bu yardımların toplanması, aracı kurumların oluşturulması, kimlerin aracı kurum olabileceği, gıda bankacılığına konu olan ürünlerin belirlenmesi, yardım yapanların durumu ülkeden ülkeye, ülkelerin ekonomik düzeylerine, kültürlerine, kanunlarına göre farklılık göstermektedir. Türkiye ve ABD’de gıda bankacılığı sisteminin işleyişi ele alınmıştır.

III.1. Türkiye’de Uygulanan Gıda Bankacılığı Sisteminin İşleyişi

Türkiye’de gıda bankacılığı sistemine bakıldığında genelde kurumların bireysel hareket ettiği görülmektedir. Kurumlar kendi imkanlarıyla elde ettiği ürünleri ihtiyaç sahiplerine dağıtmaktadır. Bu sistem bazı gıda bankalarında market benzeri bir sistemle ilerlerken bazıları da hazırladıkları gıda paketlerini ihtiyaç sahiplerine ulaştırmaktadır. Daha yerleşik bir sisteme sahip olan gıda bankaları ise diğer gıda bankalarına ya da gıda bankacılığı yapmak isteyen vakıf, dernek ve belediyelere danışmanlık hizmeti de vermektedirler. [13]

Türkiye’de bir birlik oluşturmak amacıyla Gıda Bankacılığı Derneği kurulmuştur. Derneğin uzun vadeli hedefi, Türkiye’de gıda bankalarını bilgi, deneyim ve imkanlarını paylaşacakları ve ülkemizdeki gıda bankacılığı standartlarını oluşturacak bir Gıda Bankaları Birliği çatısı altında bir araya getirmektir. [14]

Türkiye’de gıda bankacılığı sisteminde yer alan aracı kurumların kuruluş şekli kar amacı gütmeyen dernek veya vakıf olarak karşımıza çıkmaktadır. Sistemin işleyişinde önemli yere sahip olan bu kurumlardan bazıları sadece gıda ürünlerini sağlarken bazıları da ihtiyaç sahiplerini bularak ürünlerin ihtiyaç sahiplerine ulaşmasını sağlamak için aracılık eder. Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunacak dernek ve vakıfların birtakım özellikleri bulunmaktadır.

III.1.1. Gıda Bankacılığı Sisteminde Yer Alan Kuruluşların Özellikleri

Gıda bankacılığı yapabilmesi için tüzüğünde veya senedinde; ihtiyacı olan kişilere gıda, temizlik, giyecek ve yakacak yardımı yapılabilmesine ilişkin hükümler bulunan kâr amacı gütmeyen dernek ve vakıfların özellikleri aşağıdaki gibi sıralanabilir; [15]

- Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıfların, gıda maddelerinin güvenli, etkili ve uygun bir şekilde nakli, depolanması ve muhtaçlara dağıtılması için gerekli olan düzenleme yeteneği, teknik kapasite ve elemana sahip olması,

- Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıfların, gıda maddelerinin ücret karşılığı dağıtamaması, üçüncü kişilere satılamaması ve dağıtımı için kar, komisyon vb. talep edememesi,
- Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıfların, son kullanma tarihi geçmiş, insan sağlığına zararlı ve standartlara uygun olmayan ürünler dağıtamaz olması,
- Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıfların başka alanlarda faaliyet gösteriyor olması, kamuya yararlı dernek veya vergiden muaf vakıf olup olmaması gıda bankacılığı faaliyetinde bulunmasına bir engel teşkil etmemiş olması,
- Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara yapılacak bağışların şartlı olarak (bedelsiz olarak ihtiyaç sahiplerine dağıtılmak üzere) yapılmış olması,
- Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıfların, ürünlerin depolanması, tasnifi, muhafazası ve dağıtımı için uygun depo alanları tahsis edilmiş olması,
- Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıfların yönetici, üye ve yakınlarına dağıtamamış olması,
- Gıda bankacılığı faaliyetlerinde bulunan dernek ve vakıflar, dağıtım organizasyonu kargaşa, kaos ve kişilerin mağdur olmasına sebep olmayacak şekilde planlamış ve gerekli güvenlik önlemlerini almış olmasıdır.

III.1.2. Gıda Bankacılığı Sisteminde Kullanılan Belgeler

Gıda bankacılığı sisteminde yer alan taraflar bağışı yapan işletme ve bağışı alan dernek veya vakıf olduğundan, iki tarafın da düzenlenmesi gereken belgeler ve düzenlenme biçimleri ele alınmıştır.

III.1.2.1. Bağışı Yapan İşletmelerin Düzenleyeceği Belgeler

Bağışı yapan işletmelerin vergi avantajından yararlanabilmeleri için düzenlemesi gereken belgeler ve özellikleri şu şekilde belirlenmiştir; [16]

- Fakirlere yardım amacıyla gıda faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığı'nca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedeli [17], fatura düzenleme sınırının [18] altında olsa bile fatura ile belgelendirilmeli,
- Taşıma için de sevk irsaliyesi düzenlenmelidir.
- Bağışlanan mala ilişkin bilgileri eksiksiz olarak içerecek faturada, bağışa konu olan malın maliyet bedeli (yüklenilen Katma Değer Vergisi hariç) yazılı olacaktır. Faturada "ihtiyaç

sahiplerine yardım şartıyla bağışlandığından KDV hesaplanmamıştır” ibaresinin yer alması zorunludur.

III.1.2.2. Bağışı Alan Dernek ve Vakıfların Düzenleyeceği Belgeler

Bağışı alan dernek ve vakıfın tüzüğünde veya senedinde ihtiyaç sahiplerine gıda yardımı yapabileceğine dair hükümlerin bulunması gerekmektedir. Dernek ve vakıfın başka alanlarda da faaliyet gösteriyor olmasının, kamuya yararlı dernek veya vergiden muaf vakıf olmamasının gıda bankacılığı sistemi açısından herhangi bir önemi bulunmamaktadır. [19]

Dernek ve vakıflar ilgili mevzuatlarının öngördüğü belgeleri düzenleyecek ve bağışı yapan işletmelere bir nüshasını verecektir. Bağışı alan kurum dernek ise; 5253 sayılı Dernekler Kanunu dikkate alınır. Dernek gelirleri “alındı belgesi” ile tahsil edilir ve giderler “harcama belgeleri” ile yapılır. Dernek gelirlerinin bankalar aracılığı ile alınması halinde banka tarafından düzenlenen dekont veya hesap özeti alındı belgesi yerine geçer. Alındı belgeleri ve harcama belgelerinin saklama süresi beş yıldır. [20] Dernekler tarafından kişi, kurum veya kuruluşlara yapılacak bedelsiz mal ve hizmet teslimleri “Aynı Yardım Teslim Belgesi” ile yapılır. [21] Kişi kurum ve kuruluşlar tarafından derneklere yapılacak bedelsiz mal ve hizmet teslimleri ise “Aynı Bağış Alındı Belgesi” ile kabul edilir. [22]

Bağışı alan kurumun vakıf olması halinde ise Vakıflar Yönetmeliği [23] dikkate alınır. Bağışı alan vakıf “bağış makbuzu”, uygulamadaki adı “bağış yardım makbuzu” düzenler. Bazı vakıflar nakit alınan bağışlar için “nakdi bağış makbuzu”, aynı bağış yardımlar için “aynı bağış makbuzu” düzenleyebilirler. Vakıfların bağış, yardım toplamak amacı ile bastırdıkları veya vakıflardan temin edilen makbuzlar bir deftere kaydedilir. Bu deftere “bağış makbuzu kayıt defteri” denir. Bu makbuzlar zimmetli olarak vakıfta bağış toplamak üzere yetki verilen kişilere zimmetle teslim edilir ve bu teslimlerde bu deftere kaydedilir. Vakıflar bağış yaptıkları zaman da eğer yapılan nakdi yardım ise “ödeme makbuzu” kullanılabilir bazen de “yapılan nakdi yardım makbuzu” adı verilen bir belge kullanılabilir. [24] Vakıflar tarafından tutulması gereken defterler ve kullanılan bağış makbuzları, harcama belgeleri ve diğer belgeler özel kanunlarda belirtilen süreler saklı kalmak üzere, ilgili buldukları mali yılı takip eden takvim yılından başlayarak on yıl süreyle saklanır. [25]

III.1.3. Gıda Bankacılığı Sisteminde Yer Alan Kuruluşların Yapacakları Muhasebe Kayıtları

Gıda bankacılığı sisteminde bağış yapan işletmeler ve bağışı alan kurumlar tarafından yapılacak muhasebe kayıtları basit bir örnek yardımıyla açıklanmıştır.

Örnek; A Süpermarketi, son kullanma tarihi yaklaşan ve bu tarihten önce satamayacağını düşündüğü kuru bakliyatları bulunmaktadır. Bunların maliyet bedeli maliyeti 5.000.-TL'dir.

Kuru bakliyatların KDV oranı %8'dir. İşletme bu gıdaları fatura düzenleyerek ve bu faturada "ihtiyaç sahiplerine yardım şartıyla bağışlandığından KDV hesaplanmamıştır" ibaresine yer vererek, B Gıda Bankacılığı Derneğine bağışlamıştır. B Gıda Bankacılığı Derneği de bu gıdaları ihtiyaç sahiplerine ulaştırmıştır.

- Bağışı Yapan A Süpermarketinin Yapacağı Muhasebe Kayıtları;

----- / ----- 770 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ (689 DİĞER OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARAR.)	5.400.-	
600 YURTİÇİ SATIŞLAR		5.000.-
391 HESAPLANAN KDV		400.-
Son kullanma tarihi yaklaşan malların bağışlanması		
----- / -----		

----- / ----- 621 SATILAN TİCARİ MALLAR MALİYETİ	5.000.-	
153 TİCARİ MALLAR		5.000.-
Bağışlanan malların stok hesabından maliyet hesabına devri		
----- / -----		

- Bağışı Alan B Gıda Bankacılığı Derneği

----- / ----- 153 İLK MADDE VE MALZEME	5.000.-	
603 BAĞIŞ VE YARDIM.		5.000.-
Bağış alınan mallar		
----- / -----		

----- / ----- 794 ÇEŞİTLİ GİDERLER	5.000.-	
153 İLK MAD.VE MALZ.		5.000.-
Bağış alınan malların ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması		
----- / -----		

III.2. ABD’de Uygulanan Gıda Bankacılığı Sisteminin İşleyişi [26]

Amerika Birleşik Devletleri’nde gıda bankacılığı sisteminin işleyişinde en önemli rolü Feeding Amerika üstlenmektedir. Feeding America, çok aşamalı bir yaklaşımla açlıkla mücadele eden insanlara gıda ulaştırmaktadır. Chicago’da bulunan ulusal ofisi aracılığıyla; üreticiler, perakendeciler, tedarikçiler, kişiler, vakıflar, devlet kurumları ve diğer ortaklardan gıda, bakkaliye ürünleri ve fonlar temin edilir. Ulusal ofis aynı zamanda kendi ağları üzerinden gıdanın sağlıklı bir şekilde nakliyesi ve dağıtımını sağlayan lojistik sisteme de destek verir. Üye gıda bankalarına yardım ve teknik destek sağlar.

Feeding America üyesi olan gıda bankaları, ulusal ofisten gelen gıda ve fonlara ek olarak yerel kaynakların temin edilmesini sağlar. Gıda bankaları, çalışmalarını desteklemek üzere eyalet ve yerel fonlardan faydalanabilirler. Gıdanın dağıtılmasında kar amacı gütmeyen ortak kurumların oluşturduğu ağ devreye girer. Bu ağ üzerinden bu kurumların işlettiği gıda kilerleri, mutfaklar ve barınaklara gıda dağıtımı yapılır. Her gıda bankası açlıkla mücadele eden kişilere gıdanın ulaştırılmasında çok sayıda ortak kurumla çalışabilir.

Ortak kurumlar, tek bir odada kiler olarak çalışan küçük bir kurum olabileceği gibi birçok program aracılığıyla pek çok lokasyonda gıda dağıtan büyük kuruluşlar da olabilirler. Ortak kurumlar farklı programlar yürütebilirler. Bu programlar, kişilere hazır öğünler sunan gıda programları, hazırlanmamış gıda ve malzemeler sunan bakkaliye programları, ihtiyacı olanları eyalet ve federal gıda yardımlarına yönlendiren ve destek sunan gıdayla ilgili fayda programları ve giyecek, mobilya veya hukuki gibi gıda dışında yardım sunan diğer gıda dışı programlardan oluşur.

Feeding America, üyesi olan gıda bankaları sayısı 46binden fazla olan hayır ve yardım kurumlarıyla ortaklık yapmaktadır. Ortak kurumlar 58binden fazla gıda programı yürütmektedir. Programların yürütülmesinde gönüllüler önemli bir yer tutmaktadır ve ortalama bir ayda yaklaşık 2 milyon gönüllü bu programlara destek vermektedir. Bu programlar aracılığıyla yılda 15,5 milyon ve de tahmini olarak 46,5 milyon kişiye gıda yardımı ulaştırılmaktadır.

IV. GIDA BANKACILIĞI SİSTEMİNİN VERGİSEL AVANTAJLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Gıda bankacılığı sisteminde bağış yapan işletme ve bağış alan başka bir ifade ile ihtiyaç sahibine ulaştırmak üzere bağış alan aracı kurumlar olarak iki taraf bulunmaktadır. O yüzden iki taraf açısından da sağlanan vergisel avantajları ilgili kanunlar bazında Türkiye’de vergisel boyut adı altında incelenmiştir. ABD ve Avrupa ülkelerinde sağlanan vergisel avantajlar da ele alınmıştır.

IV.1. Türkiye’de Gıda Bankacılığının Vergisel Boyutu

Gıda bankacılığı sisteminde bağış yapan işletme ve aracı kurumlar olarak sisteme dahil olan bağış alan dernek ve vakıflar açısından iki taraf olarak incelendiğinde bağış yapan tarafa tanınan vergisel avantajlar açısından; Gelir Vergisi Kanunu, Katma Değer Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Dernekler Kanunu ve Belediye Kanunu ile ilişkileri incelenmektedir.

5035 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun 01.01.2004 tarihinde yayınlanmış; Gelir Vergisi Kanunu’nun 40. ve 89. maddelerinde ve Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 17. maddesinde yapılan değişikliklerle fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedellerinin Gelir Vergisi matrahının tespiti sırasında hasıllattan indirilebilmekte ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi üzerinde indirim konusu yapılabilmektedir. Ayrıca bu teslimlerin Katma Değer Vergisinden muaf edilmesine yönelik düzenlemeler de yapılmıştır.

IV.1.1.Gıda Bankacılığı ve Gelir Vergisi

Yukarıda adı geçen kanun ile getirilen değişikliklerde Maliye Bakanlığı’nın belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde gıda bankacılığı kapsamında bağışlanan gıda maddelerinin maliyet bedellerinin gelir ve Kurumlar Vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılmasına yönelik düzenlemelere yer verilmiştir. Maliye Bakanlığı da 251 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile kendisine verilen yetkiyi kullanarak gelir ve Kurumlar Vergisi açısından gıda bankacılığına yönelik vergiden muaf teslimlere yönelik ilkeleri belirlemiş ve bu ilkelerin Resmi Gazete’de yayımı tarihinden itibaren uygulanması öngörülmüştür. [27]

Gelir Vergisi Kanunu’nun 40. maddesinin birinci fıkrasına göre “ Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedelinin tamamı” beyanname veren, gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerince gider olarak indirilebilir.

Ancak gıda bankacılığı faaliyetinde bulunmayan diğer dernek ve vakıflara yapılan bağış ve yardımlardan yalnızca Bakanlar Kurulu’nca vergi muafiyeti sağlanan dernek ve vakıflar ile kamu yararına çalışan derneklere yapılan yardımların, beyan edilen gelirin %5’ini aşmayan kısmı indirim kapsamına girmektedir. [28]

Örnek vermek gerekirse; Gelir Vergisi mükellefi olan iki kişi iki farklı vakıf olan Mehmetçik Vakfı ve gıda bankacılığı yapan başka bir vakıfa 50.000.-TL’lik gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddesi bağış yapmış ve o sene ki beyan edilen geliri 100.000.-TL’dir. Gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan vakfa bağışta bulunan kişi, yaptığı 50.000.-TL’lik bağışın tamamını kazancından indirirken, Mehmetçik Vakfı’na yapılan bağışın sadece 5.000.-TL’si (beyan edilen gelir 100.000.-TL’nin yüzde beşi kadar) kazancından düşebilecektir.

IV.1.2. Gıda Bankacılığı ve Katma Değer Vergisi

5035 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17. Maddesinde yapılan değişikliklerle gıda bankacılığının Katma Değer Vergisi karşısındaki durumu düzenlenmiştir. Belirtilen kanunla getirilen değişiklik ve Katma Değer Vergisi Kanunu'nun sosyal amaç taşıyan istisnalar başlıklı 17/2-b bendine göre, yasal düzenleme gereği olarak bedelsiz yapılan mal teslimleri ile hizmet ifaları, kültürel eğitim ve sosyal amaçlı istisnadan yararlanan kurum ve kuruluşlara bedelsiz olarak yapılan her türlü mal teslimi ve hizmet ifaları ile fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığı tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyim ve yakacak maddelerinin teslimi Katma Değer Vergisinden istisna edilmiştir.

"İhtiyaç sahiplerine yardım şartıyla bağışlandığından KDV hesaplanmamıştır" ibaresinin fatura üzerinde yazılması zorunludur. Fatura düzenleme sınırının altında olsa bile işlem tutarı mutlaka bu ibareyi içerecek şekilde fatura düzenlenmelidir. Katma Değer Vergisi mükellefleri, düzenledikleri beyannameye yapılan bağışın tutarını "kısmi istisnalar" bölümünde ilgili alana yazarak beyan ederler. Katma Değer Vergisi kanununun otuz ve otuzikinci maddelerine göre, kısmi istisna olarak değerlendirilen bu tutarın indirim konusu yapılması mümkün değildir. Bağışın yapıldığı dönemde bağış yapılan değerlerin alışlarına ilişkin KDV tutarı beyannameye 30. Satırda yerini alırken, bu tutar ilgili kdv hesabından (191 İndirilecek KDV) çıkarılarak gider hesaplarına devredilmesi gerekmektedir.

IV.1.3. Gıda Bankacılığı ve Kurumlar Vergisi

Kurumlar Vergisi Kanunu'nda gıda bankacılığı faaliyetleri ile ilgili herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Fakat 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 6. Maddesinin 2. Bendinde "Safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümleri uygulanır" ifadesine yer verildiğinden Gelir Vergisi Kanunu'nun 40. Maddesinde yapılan düzenlemelerden kurumlar vergisine tabi işletmeler de yararlanacaktır.

IV.1.4. Gıda Bankacılığı ve Belediyeler Kanunu

Gıda bankacılığı sisteminde Türkiye uygulamasında belediyelerin rölü 5393 sayılı Belediyeler Kanunu ile arttırılmıştır. Belediyelere, ilgili kanunun 14. Maddesinin b bendine göre gıda bankacılığı yapabilme imkanı sağlanmıştır. Fakat gıda bankacılığının usul ve esaslarını düzenleyen yasada gıda bankacılığını ancak bir sivil toplum kuruluşunun yapabileceği ifade edilmiştir. Sonuç olarak belediyeler gıda bankacılığı faaliyetinde bulunabilmek için ya bir vakıf ile protokol yaparak çalışmakta ya da kendileri vakıf kurmak zorundadırlar.

Belediyeler Kanunu'nun 15.maddesinin m bendine göre "Beldede ekonomi ve ticaretin geliştirilmesi ve kayıt altına alınması amacıyla izinsiz satış yapan seyyar satıcıları faaliyetten

men etmek, izinsiz satış yapan seyyar satıcıların faaliyetten men edilmesi sonucu, cezası ödenmeyerek otuz gün içinde geri alınmayan gıda dışı malları yoksullara vermek belediyelerin yetkileri arasında yer almaktadır.”

Belediyeler açısından gıda bankacılığı sistemine bakıldığında diğer dernek ve vakıflara göre daha faal olması gerekmektedir. Nedeni ise kurumsal yapısı itibariyle hem ilçesinde faaliyet gösteren işletmelere ulaşması daha kolay olduğundan gıda bankacılığı sisteminin vergisel avantajlarını anlatarak yardım toplayabilir hem de kendi bütçelerinden yapacakları yardımlarla ihtiyaç sahiplerine ulaşabilirler. Aslında bu sistemin en zorlu yanlarından biri de ihtiyaç sahiplerinin belirlenmesidir. Belediyeler açısından bakıldığında ilçesinde bulunan ihtiyaç sahiplerini daha iyi tanıdığından ve kolay ulaşabildiğinden bu zorluğu da gidermiş olmaktadır. Ama burada da en eleştiri konusu olan noktalardan biri de o bölge belediyesinin hangi siyasi partiyi temsil ettiği ve kendi görüşündekileri kayırma riskidir.

IV.2. ABD’de Gıda Bankacılığının Vergisel Boyutu

ABD’de gıda bankacılığının vergisel teşvikleri incelendiğinde Türkiye uygulamasına göre farklılıklar içermektedir. Gıda bankalarının da içinde bulunduğu hayır kurumlarına yapılan bağışlar vergi hesaplanmasında indirilebilir giderler olarak kabul edilmektedir. Çek, kredi kartı, banka transferi şeklinde yapılan nakit bağış tutarı indirilebilir. Kıyafet, gıda, ev eşyaları ve taşıtların bağışlanması durumunda ise bunların gerçeğe uygun piyasa değerleri, indirilebilir tutar olarak ele alınır. Bu bağışların indirilebilir olması için standart indirimden vazgeçilerek bu bağışların, gerekli evraklarla desteklenerek, tek tek maddeleştirilmesi gerekmektedir. [29]

Sahiplerinden ayrı vergilendirilen sermaye şirketleri olan C Şirketleri, yaptıkları gıda yardımları üzerinden geliştirilmiş indirim kazanabilirler. Usulünce saklanmış, belgelendirilmiş ve kabul edilen bir kuruma bağışlanan gıdalar geliştirilmiş indirim hak kazanır. [30] Toplam indirim, bağışlanan gıdanın maliyetinin iki katını aşmamak üzere, bağışlanan gıdanın maliyeti artı gerçekleşmemiş brüt satış karının yarısıdır. [31]

Bir örnekle açıklamak gerekirse; \$28 satış fiyatı ve \$6 maliyeti olan gıda bağışlandığı takdirde, gerçekleşmemiş brüt satış karı \$22 olacaktır. Bunun yarısı \$11 olsa da toplam indirim tutarı maliyetin iki katı olan \$12’den fazla olamayacağından brüt satış kârının indirim etkisi \$6 ile sınırlı kalacaktır.

Bir başka örnek olarak; \$28 satış fiyatı ve \$12 maliyeti olan gıda bağışlandığı takdirde, gerçekleşmemiş brüt satış karı \$16 olacaktır. Toplam indirim maliyetin iki katı olan \$22 ile sınırlı olduğundan, gerçekleşmemiş brüt satış karının yarısı \$8 indirilebilecek ve toplam indirim tutarı \$8 maliyetle birlikte \$20’ye ulaşacaktır.

IV.3. Avrupa Birliği'nde Gıda Bankacılığının Vergisel Boyutu

BIO by Deloitte tarafından 2014 yılında 12 Avrupa Birliği üye ülke üzerinde yapılan çalışma incelendiğinde; [32]

- Birleşik Krallık: Gıda bağışları Katma Değer Vergisi'ne tabidir ancak çoğu gıda ürünü %0 oranla vergilendirilmektedir. Alkollü içkiler, baharatlı atıştırma malzemeleri, sıcak yemekler, spor içecekleri, dondurma ve alkolsüz içecekler için standart oranlar uygulanmaktadır.
- Belçika: Belçika Gıda Bankaları Federasyonu'na kayıtlı dokuz gıda bankasına yapılan gıda bağışları için Katma Değer Vergisi uygulaması yoktur. Federasyona kayıtlı olmayan yardım ve hayır kuruluşları ise bu uygulamadan faydalanamamaktadır. Gıda bağışlarına ilişkin herhangi bir mali teşvik uygulanmamaktadır.
- Almanya: Gıda bağışları için Katma Değer Vergisi oranı %0 ya da sembolik oranda uygulanmaktadır. Nakit ya da gıda olarak yapılan bağışlar Kurumlar Vergisinden düşülebilir giderler olarak kabul edilmektedir. Üst sınır olarak şirket karının %20'si veya ilgili yılın gelirlerinin %0,4'ü artı ücretler ve maaşlar olarak belirlenmiştir.
- İtalya: ONLUS olarak adlandırılan ve diğer kar amacı gütmeyen kuruluşlardan ayrı değerlendirilen gıda bankalarına yapılan gıda bağışlarında Katma Değer Vergisi yoktur. Bu kuruluşlara yapılan bağışlar yılda 70.000€ üst sınırı aşmayacak şekilde vergilendirilebilir karın %10'una kadar indirilebilir.
- İspanya: Gıda bağışları mali piyasaya sürmek olarak kabul edilmekte ve bu sebeple gıda bağışlarına Katma Değer Vergisi uygulanmaktadır. Ticari faaliyetlerde Katma Değer Vergisi yüküne nihai müşteri katılansa da gıda bağışlarında bu sorumluluk bağış yapana aittir. Katma Değer Vergisi oranı çoğu gıda türü için %10 olmakla birlikte, ekmekek, un, süt, peynir, yumurta, sebze ve meyveler için %4'tür. Gıda bağışları yapan şirketler, bağışlanan gıdanın net defter değerinin %35'ini Kurumlar Vergisinden mahsup edebilirler.
- Yunanistan: Kamu sağlığını tehdit etmeyecek şekilde yapılan gıda, ilaç, kıyafet ve diğer bağışlar Katma Değer Vergisi uygulaması dışında kabul edilmektedir. Yakın gelecekte gıda bağışlarına ilişkin mali teşvik uygulaması öngörülmemektedir.
- Portekiz: İhtiyaç duyanlara ulaştırılması koşuluyla belirli kurumlara yapılan gıda bağışlarına Katma Değer Vergisi uygulanmamaktadır. Gıda bağışları, hasılatın binde 8'ini aşmayacak şekilde, vergilendirilebilir kardan indirilebilir.
- Macaristan: Kamu yararına çalışan kuruluşlara yapılan hayır bağışlarında Katma Değer Vergisi uygulaması yoktur. Yapılan bağışların değerine bağlı olarak %20'si Kurumlar Vergisi matrahından düşülebilir. Bağışların Macar Doğal Afet Fonu veya Macar Kültürel Fonu'na yapılması ve en az üç yıllık uzun süreli bağış anlaşması imzalanması durumunda bu oran %50'ye çıkmaktadır.

- Polonya: Ekim 2013'ten itibaren gıda bağışları Katma Değer Vergisi dışında tutulmaktadır. Özel koşulların sağlanması durumunda, gıda bağışları vergiden indirilebilir gider olarak kabul edilirler ya da vergilendirilebilir karın %10'una kadar vergi matrahından düşülebilirler.
- İsveç: Gıda bağışları Katma Değer Vergisi'ne tabidir. Yapılan bağışlar vergiden mahsup edilememektedir.
- Danimarka: Gıda bağışları Katma Değer Vergisi kapsamında değerlendirilmektedir. Bağış yapan şirketin borsaya kayıtlı olması koşuluyla, bağışlar 14800 Danimarka Kronu üst sınırla vergiden indirilebilir gider olarak kabul edilmektedir.
- Fransa: Avrupa Birliği içinde en gelişmiş gıda yardım ağlarından birine sahiptir. Bağışlanan gıda için Katma Değer Vergisi yoktur. Fransız şirketleri yaptıkları bağışın %60'a kadarını, hasılatın %0,5'ini aşmayacak şekilde, hesaplanan Kurumlar Vergisiyle mahsup edebilirler. Üst sınır sebebiyle mahsup edilemeyen tutarlar takip eden beş yıl içinde kullanılabilir. Bağışlanan gıdanın değeri, maliyetinden değer kaybı çıkartılmasıyla hesaplanan net defter değeri olarak kabul edilmektedir.

Fransa'da gıda ziyanın önlenmesi amacıyla çıkartılan yeni kanunla süpermarketlerin yenilebilir gıdayı çöpe atması yasaklanmıştır. Yeni kanunla birlikte süpermarketlerin satılmayan ancak yenilebilir gıdayı hayır kurumlarına veya hayvan yemi olarak bağışlaması zorunluluğu getirilmiştir. [33]

V. SONUÇ

Sürdürülebilirlik kavramının, gelecek nesillerin ihtiyaçlarının, geri dönüşümün öneminin konuşulduğu şu günlerde israfın önlenmesi, bütün yoksul ve ihtiyacı olan kimselere yardım etmek amacıyla gelişen Gıda Bankacılığı Sisteminin farkındalığının artırılması gerekmektedir.

Gıda bankacılığı sisteminin işleyişi incelendiğinde ise Türkiye uygulamasının bireysel hareket eden kuruluşlardan oluştuğunu görmekteyiz. Merkezi İstanbul'da bulunan Gıda Bankacılığı Derneği adı altında bir derneğin kurulmuş olmasına rağmen bireysel hareket eden gıda bankalarını tek bir çatı altında toplayacak, örgütleyecek ve denetimini üstlenecek bir başka kuruma da ihtiyaç bulunmaktadır. Bunun nedeni ise geçmişte yaşanan yolsuzluklar, açılan davalar, gıda bankalarına olan güveni sarsmıştır. Yeni düzenlemeler ile tek bir çatı altında toplanacak ve sıkı denetimler ile işleyişi yürütecek bir kurumun varlığı ve bu durumun paylaşımı tekrar güvenin kazanılmasına, bağış ve yardımların da artmasına neden olacaktır.

Gıda Bankacılığı sistemi içerisinde bağış yapacak işletmelere tanınan Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi ve Katma Değer Vergisi avantajlarıyla daha çekici hale gelmiştir. Fakat yardım edilecekleri özellikle gıda, temizlik, giyim ve yakacak sektöründe faaliyet gösteren işletmeler makale içeriğinde bahsedilmiş olan vergi avantajlarından ve gıda bankacılığı sisteminin varlığından

bile haberleri olmadığından sistemin dışında kalmaktadırlar. Örneğin ihtiyaç fazlası ürünün paketinin zarar görmesi, son kullanma tarihine yakın olması veya kısa sürede tüketilemediğinden bozulması gibi nedenlerle bir çok ürün israf edilmektedir. Bu farkındalığı arttırarak bu israfı önlemek mümkündür. Bu değerlerin atılması yerine gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan vakıf ve derneklere bağış yapılarak hem israf önlenmiş hem de işletmelere vergisel avantajlar sağlanarak bu iş özendirilmiş olmaktadır.

Türkiye’de sağlanan vergisel avantajlarla ABD ve Avrupa ülkelerindeki durum incelendiğinde ülkemizin geri de kalmadığı tam anlamıyla gıda bankacılığı sistemini özendirdiği söylenebilir.

Gıda bankacılığı sisteminde karşılaşılan en kritik konu bu yardımların gerçek ihtiyaç sahiplerine ulaştırılmasının sağlanmasıdır. Bu bağışların farklı amaçlarla kullanılmaması bu sistemin kilit noktasıdır. Yoksa bu sistem yoksullara yardım amacından çıkarak farklı alanlara çekilebilir. Bu riskin yaşanmaması için ise sıkı bir denetim getirilmesi şarttır. Ancak bu şekilde gıda bankacılığı sistemi tarafsız, adaletli, ihtiyaç sahibini düşünen, iyi ve naif özelliklerini korur.

Yararlanılan Kaynaklar

- [1] 5179 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Değiş-tirilerek Kabulü Hakkında Kanun. 27/05/2004. Madde 3.
- [2] Çankaya, F. (2006). Yoksulluğun Giderilmesinde Yeni Arayışlar: Gıda Bankacılığı ve Muha-sebe İşlemleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F.*, 11 (1), 155-172.
- [3] Topçu, N. Ve Kaya, A. (2010). Gıda Bankacılığı ve Muhasebesi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 24 (3), 257-266.
- [4] Warshawsky, D.N. (2011). *Urban Food Insecurity And The Advent Of Food Banking In Sout-thern Africa*. Kingston and Cape To]wn; Urban Food Security Series No.6. Queen’s University and AFSUN, 8.
- [5] Çankaya, F. (2006). Yoksulluğun Giderilmesinde Yeni Arayışlar: Gıda Bankacılığı ve Muha-sebe İşlemleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F.*, 11 (1), 155-172.
- [6] Second Harvest, <http://www.secondharvest.org> [01.02.2015]
- [7] Feeding America, <http://www.feedingamerica.org> [01.02.2015]
- [8] Euro FoodBank, <http://www.eurofoodbank.eu> [01.02.2015]
- [9] Sürmen, Y. & Aygün, D. (2009). Türkiye’de Gıda Bankacılığı ve Muhasebe İşlemleri. *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 2009, 16 (1)1, 191-209.
- [10] Dosteli, www.dosteli.org.tr [02.01.2015]

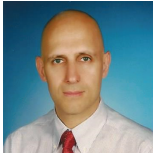
- [11] Yıldız, S. (2004). Gıda Bankacılığı ve Vergilendirme Analizi. *Mali Çözüm Dergisi*, 69, 164-176.
- [12] Çankaya, F. (2006). Yoksulluğun Giderilmesinde Yeni Arayışlar: Gıda Bankacılığı ve Muhasebe İşlemleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi İ.İ.B.F.*, 11 (1), 155-172.
- [13] Okur, M.E. & Sayın, Z. (2014). *Gıda Bankacılığı*. İstanbul: Cinius Yayınları.
- [14] Gıda Bankacılığı Derneği. www.gidabankaciligi.org/gida_bankalari.html [05.05.2015]
- [15] Sürmen, Y. & Aygün, D. (2009). Türkiye’de Gıda Bankacılığı ve Muhasebe İşlemleri. *Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi*, 2009, 16 (1)1, 191-209.
- [16] Gelir Vergisi Genel Tebliği Seri No:251. (2004). 21 Mart 2004 Resmi Gazete Sayı:25409, <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2004/03/20040321.htm> [12.05.2015]
- [17] Gelir Vergisi Kanunu. 40. Madde 10. Bent, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.4.193.pdf> [12.12.2014]
- [18] Vergi Usul Kanunu. 232. Madde, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.4.213.pdf> [15.01.2015]
- [19] Eren, M. (2012). Fakirlere Yardım Etmek Maksudıyla Kurulan Gıda Bankacılığının Vergisel Boyutu ve Muhasebeleştirilmesi. *Mali Çözüm*, 112, 229-251.
- [20] Dernekler Kanunu. Sayı:5253 (2004). Madde 11, <http://www.dernekler.gov.tr/tr/Mevzuat/kanun/5253-Dernekler-Kanunu.aspx> [20.03.2015]
- [21] Dernekler Yönetmeliği. 31.03.2005, Resmi Gazete Sayı:25772 Madde 38, Ek 14 <http://www.dernekler.gov.tr/tr/Mevzuat/meri-yonetmelikler/Dernekler-Yonetmeliği.aspx> [01.04.2015]
- [22] Dernekler Yönetmeliği. 31.03.2005, Resmi Gazete Sayı:25772 Madde 38, Ek 15 <http://www.dernekler.gov.tr/tr/Mevzuat/meri-yonetmelikler/Dernekler-Yonetmeliği.aspx> [01.04.2015]
- [23] Vakıflar Yönetmeliği. 27.09.2008, Resmi Gazete Sayı:27010, <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.12466&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=vak%C4%B1flar> [05.04.2015]
- [24] Durmuş, A.H. (2011). *Vakıflar Muhasebesi*. İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi.
- [25] Vakıflar Yönetmeliği. 27.09.2008, Resmi Gazete Sayı:27010, Madde 52/1 <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Aspx?MevzuatKod=7.5.12466&MevzuatIliski=0&sourceXmlSearch=vak%C4%B1flar> [05.04.2015]
- [26] Weinfeld, N. S., Mills, G., Borger, C., Gearing, M., Macaluso, T., Montaquila, J., Zedlewski, S. (2014). *Hunger in America 2014 – National Report Prepared for Feeding America*.
- [27] Arpacı, A.Ö. (2005) Gıda Bankacılığı Faaliyetinde Bulunan Dernek ve Vakıflara Yapılacak Bağışlar, www.alomaliye.com/ekim_05/altar_omer_gida_bank.htm, [10.02.2015]

- [28] Topçu, N. Ve Kaya, A. (2010). Gıda Bankacılığı ve Muhasebesi. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 24 (3), 257-266.
- [29] <http://www.efile.com> [14.04.2015]
- [30] <http://www.foodtodonate.com> [18.04.2015]
- [31] <https://www.feedingamericawestmichigan.org> [15.04.2015]
- [32] BIO by Deloitte (2014). Comparative Study on EU Member States' Legislation and Practices on Food Donation. <http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/executive-summary-comparative-study-on-eu-member-states-legislation-and-practices-on-food-donation.pdf>. [08.03.2015]
- [33] United Healthcare. <http://www.uhc.com/bmtn-categories/bmtn-news/2015/05/28/france-bans-grocery-stores-from-throwing-away-food> [01.06.2015]

Ayça AKARÇAY ÖĞÜZ – aakarcay@marmara.edu.tr

Assistant Professor Ayça Akarçay Öğüz received her BA in Economics, MA in Accounting and Finance, and PhD in Accounting and Finance from Marmara University. She is currently a faculty member in the Faculty of Business Administration at Marmara University. She teaches courses on financial, corporate, bank and public accounting at both the undergraduate and graduate levels. Her research interests include provisions, international financial accounting standards, sustainability reporting, auditing and fraud.

Çağatay AKARÇAY – cakarcay@yeditepe.edu.tr

Assistant Professor Çağatay Akarçay received his BA in Business Administration, MA in Accounting and Finance, and PhD in Accounting and Finance from Marmara University. He is currently employed as a faculty member and vice chair in the Department of Business Administration at Yeditepe University. He teaches courses on accounting (financial, cost, managerial and tax) and finance at both the undergraduate and graduate levels. He is a member of Istanbul Chamber of Certified Public Accountants. His research interests include international financial accounting standards, sustainability reporting, and taxation.